

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака („Службени гласник БиХ“ број: 95/12 и 41/16), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ“ број 96/13 и 89/16) и члана 18. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака („Службени гласник БиХ“ број 103/08), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2016. ГОДИНУ И ПОСТИЗБОРНОГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА - ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 2016. ГОДИНЕ САВЕЗ НЕЗАВИСНИХ СОЦИЈАЛДЕМОКРАТА

Број: 03-07-6-614/17
Сарајево, 17.08.2018. године

САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
1. УВОД.....	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ.....	4
3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА	5
Предмет ревизије	5
Циљ ревизије	5
Обим ревизије	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ.....	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ РЕВИЗИЈЕ	6
5.1 НАЛАЗИ	6
5.2. ПРЕПОРУКЕ	8

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја Савеза независних социјалдемократа за 2016. годину, и то: годишњег финансијског извјештаја за 2016. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора, одржаних у октобру 2016. године.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Наша одговорност је да изразимо мишљење на основу ревизије коју смо извршили.

Ревизију смо извршили у складу са ревизијским стандардима. Ови стандарди захтијевају да ревизију планирамо и извршимо на начин да прикупимо довољно доказа који нам, у разумној мјери, пружају гаранцију да је странка поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака.

Ревизија је на основу узорака испитивала значајне трансакције које потврђују износе у финансијским извјештајима, оцјену рачуноводствених начела приликом састављања финансијских извјештаја и поступање у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака.

Сматрамо да ревизија коју смо извршили пружа разумну основу за изражавање нашег мишљења.

Ревизијом годишњег финансијског извјештаја за 2016. годину, утврђено је да је Савез независних социјалдемократа прекршио одредбе члана 4. став (1), члана 5. став (4), члана 8. став (1), члана 11. став (1) и члана 12. став (1), став (3) и став (4) и одредбе члана 15.1 став (1) Изборног закона Босне и Херцеговине.

Према нашем мишљењу, осим наведеног, ревидирани финансијски извјештај указује да је Савез независних социјалдемократа у 2016. години поступао у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја Савеза независних социјалдемократа за 2016. годину, и то: годишњег финансијског извјештаја за 2016. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора, одржаних у октобру 2016. године.

Ревизија је предузета у складу са чланом 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака, чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да се ревизија обавља провјерама на бази узорка и да постоје ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја, Савез независних социјалдемократа се финансирао из следећих извора¹:

Р/Б	Извори финансирања	Износ (КМ)	Структура (%)
1.	Чланарина	408.727,11	16,37
2.	Прилози физичких лица (3-а)	0,00	0,00
3.	Прилози правних лица (3-б)	20.000,00	0,80
4.	Приходи од имовине (3-ц)	1.200,00	0,04
5.	Приходи од добити предузећа у власништву политичке странке (3-д)	0,00	0,00
6.	Приходи од поклона (3-е)	17.933,78	0,72
7.	Приходи из буџета (3-ф)	1.986.856,70	79,59
8.	Приходи од пропаганде (3-г)	0,00	0,00
I	Укупни приходи (1-8)	2.434.717,59	97,52
II	Остали приходи и друго	61.667,52	2,48
	Извори финансирања (I+II)	2.496.385,11	100,00

У годишњем финансијском извјештају странка је исказала расходе у укупном износу од 2.959.216,41 КМ.²

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке: Савез независних социјалдемократа. Скраћени назив странке: СНСД.

Савез независних социјалдемократа је регистрован код Основног суда у Бањој Луци, рјешењем број: Рп-9/02 од 13.05.2002. године. Рјешењем број: Рп-9/02 од 24.11.2011. године уписана је промјена статута, а рјешењем број: Рп-9/02 од 30.06.2015. године уписана је промјена новог статута и скраћеног назива странке.

Сједиште политичке странке је у Бањој Луци, Петра Кочића 5.

¹ Подаци из коригованог обрасца 3 (извори финансирања) годишњег финансијског извјештаја за 2016. године који је достављен дана 13.08.2018. године.

² Подаци из коригованог обрасца 4 (расходи политичке странке) годишњег финансијског извјештаја за 2016. године који је достављен дана 13.08.2018. године.

Лица овлаштена за заступање странке су: Милорад Додик, предсједник, Радован Вишковић, Никола Шпирић, Небојша Радмановић, Жељка Цвијановић, Марко Видаковић, потпредсједници и Лука Петровић, генерални секретар.

Лице овлаштено за подношење финансијских извјештаја за 2016. годину је Зорица Михајлова.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2016. годину, Савез независних социјалдемократа има сљедећу организациону структуру:

- Главни одбор (Служба СНСД),
- 7 градских одбора,
- 76 општински одбора и
- Млади социјалдемократи БиХ (МСД БиХ).

3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА

Предмет ревизије је годишњи финансијски извјештај Савеза независних социјалдемократа за 2016. годину и финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора, одржаних у октобру 2016. године, и то сљедећих организационих дијелова политичке странке:

- Главни одбор СНСД Бања Лука,
- Градски одбор СНСД Бијељина и
- Градски одбор СНСД Требиње.

Циљ ревизије је да се на основу проведених ревизијских процедура прибаве ревизијски докази, који ће ревизору омогућити да изрази мишљење о томе да ли је Савез независних социјалдемократа у извјештајном периоду поступао у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ.

Обим ревизије финансијских извјештаја Савеза независних социјалдемократа обухвата контролу финансијске документације и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава, са посебним нагласком на чланарине, прилоге правних лица, приходе из буџета, остале приходе и трошкове изборне кампање.

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Ревизија и преглед финансијских извјештаја Савеза независних социјалдемократа вршени су у периоду од 2004. до 2015. године, након којих су издати извјештаји о ревизији, односно извјештаји о прегледу са мишљењем ревизора, налазима и препорукама ревизије.

Након извршеног прегледа за 2015. годину, Служба за ревизију је издала Извјештај о прегледу годишњег финансијског извјештаја Савеза независних социјалдемократа са мишљењем ревизора, налазима ревизије и препорукама странци да води евиденције о примљеним прилозима, да се не финансира из забрањених извора, да пословне књиге води у складу са рачуноводственим прописима, односно да води потпуне евиденције о приходима, расходима и обавезама, да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и да у сврху предизборне кампање троши средства у законом дозвољеном износу.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2016. годину, утврђено је да Савез независних социјалдемократа није испоштовао препоруке ревизије.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ РЕВИЗИЈЕ

5.1 НАЛАЗИ

а) Савез независних социјалдемократа није поступио у складу са одредбама члана 4. став (1)³ Закона о финансирању политичких странака.

Ревизијом финансијског извјештаја и финансијске документације утврђено је да је Савез независних социјалдемократа средства у износу од 121.973,19 КМ утрошио мимо свог програма утрошка средстава за 2016. годину.

Програмом утрошка средстава странка је планирала трошкове непроизводних услуга у износу од 22.500,00 КМ, док је у финансијском извјештају на обрасцу 4.1 (режијско-административни и остали трошкови) и пословним књигама исказала 143.973,19 КМ, што је за 121.473,19 КМ више од планираног износа.

б) Савез независних социјалдемократа прекршио је одредбе члана 5. став (4)⁴ Закона о финансирању политичких странака.

Савез независних социјалдемократа није издавао потврде за примљене чланарине од својих чланова, чиме је прекршио одредбе члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

Странка за примљене чланарине које је остварила у укупном износу од 408.727,11 КМ, није издавала потврде прописане чланом 6. став (1) Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака - у даљњем тексту: Правилник, што је супротно одредби члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

в) Ревизијом годишњег финансијског извјештаја за 2016. годину, утврђено је да је Савез независних социјалдемократа прекршио одредбе члана 8. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

Савез независних социјалдемократа је током 2016. године прекршио одредбе члана 8. став (1) тачка х) Закона о финансирању политичких странака.⁵

Увидом у евиденције из пословних књига, утврђено је да је странка на основу Одлуке странке⁶ извршила отпис обавезе према Агенцији „Срна“ из 2006. године у износу од 800,00 КМ из разлога што су исте застарјеле, па је тиме остварила приход у наведеном износу.

С обзиром да је Агенција „Срна“ основана Одлуком Владе Републике Српске, те је у исту уложен јавни капитал, странка је по основу отписа наведене обавезе остварила забрањени прилог у износу од 800,00 КМ.

³ У складу са одредбом из члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака, странка финансијска средства из члана 3. став (1) овог Закона може користити искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом.

⁴ Политичке странке дужне су водити евиденцију о пријему чланарина и добровољних прихода, те издавати потврде о пријему чланарина и добровољних прилога.

⁵ Члан 8. став (1) тачка х). финансирање политичким странкама забрањује се правним лицима у којима уложени јавни капитал износи најмање 25%.

⁶ Одлука бр.01-500/16 од 30.12.2016. године о отпису дуговања према повјериоцима СНСД насталим прије 2006.године.

d) Савез независних социјалдемократа прекршио је одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1), став (3) и став (4) Закона о финансирању политичких странака и одредбе члана 15.1 став (1) Изборног закона БиХ.

На основу обављене ревизије годишњег финансијског извјештаја и додатне документације, утврђено је да Савез независних социјалдемократа није правилно водио евиденције о готовинским новчаним токовима, није успоставио потпуне и тачне евиденције о својим приходима, расходима и обавезама, нити је годишњи финансијски извјештај попунио у складу са одредбама Правилника, чиме су прекршене одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1), став (3) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.

(1) Ревизијом је утврђено да је странка у 2016. години остварила сљедећи промет путем благајне: салдо 01.01.2016. године у износу од 2.158,73 КМ, промет улаза у износу од 16.000,00 КМ, промет излаза у износу од 16.615,33 КМ и салдо на дан 31.12.2016. године у износу од 1.543,40 КМ.

Увидом у благајничку документацију утврђено је да је на благајничким дневницима наведено да су исплате готовине из благајне извршене по спецификацији. Странка је на једну исплатницу пописала рачуне и путне налоге које је плаћала у одређеном временском периоду. Такође, на исплатницама недостају потписи физичких лица која су примила новчана средства, односно на основу налога за исплату није могуће утврдити коме је странка исплатила средства. На овакав начин странка је поступила супротно принципима благајничког пословања. Такође, странка је кроз благајну исплаћивала трошкове репрезентације „Urban food Bordo“ на основу наруџбеница односно без фискалних рачуна, што је супротно важећим финансијским прописима и принципима благајничког пословања.

(2) Политичка странка није у пословним књигама евидентирала приходе по основу неновчаних донација у укупном износу од 7.286,28 КМ и приходе по основу рабата по рачуну добављача „Декор“ у износу од 63,50 КМ, те трошковима закупа за одборе у Сребреници и Бијељини у укупном износу од 7.286,28 КМ.

(3) Контролом евиденција у пословним књигама о трошковима изборне кампање и података исказаним у постизборном и годишњем финансијском извјештају утврђено је да нису благовремено успостављене. У постизборном финансијском извјештају странка је исказала трошкове изборне кампање у износу од 1.108.034,86 КМ, док је у годишњем финансијском извјештају исте трошкове исказала у износу од 1.145.451,97 КМ.

Тиме што није успоставила потпуне и благовремене евиденције о трошковима изборне кампање, странка је прекршила одредбе члана 12. став (3) Закона о финансирању политичких странака и одредбе члана 15.1 став (1) Изборног закона БиХ.

(4) Политичка странка је остварила трошкове у износу од 143.973,19 КМ, које је у финансијском извјештају, који је поднијела Централној изборној комисији БиХ, пријавила као трошкове непроизводних услуга.

(5) Увидом у документацију на основу које су евидентирани поменути трошкови, утврђено је да су трошкови у износу од 115.438,45 КМ настали у сврху промоције политичке странке кроз: набавку застава у износу од 3.401,19 КМ⁷, снимање и организацију продукције документарног филма у износу од 29.278,20 КМ⁸,

⁷ Рачун бр.001/2016 „Никола Тесла“ д.о.о. Бања Лука од 05.01. 2016. године

⁸ Рачун бр.16-300-000001, „Plusmedia“ Бања Лука од 29.07.2016. године

организацију и одржавање свечане академије поводом о 20 година рада политичке странке, која је одржана 27. августа 2016. године, а коштала је 45.308,48 КМ⁹, продукцију монографије и друге продукције, које су плаћене 37.450,58 КМ¹⁰.

У складу са одредбама члана 12. став (4) Закона о финансирању политичких странака и одредбама члана 21, члана 22. и члана 23. Правилника, странка је била обавезна навести врсту трошкова, за које је ревизијом утврђено да су трошкови промоције политичке странке.

(6) У току ревизије утврђено је да странка нема тачне податке о својим обавезама.

Увидом у документацију странке утврђено је да је странка на основу пресуде Привредног суда у Бијељини платила услуге превоза из 2014. године правном лицу „Дринатранс“ Зворник и припадајуће судске трошкове у укупном износу од 2.950,00 КМ. С обзиром да странка у својим пословним књигама није имала евидентирану обавезу, те да је за наведену обавезу сазнала након судске пресуде, чињеница је да странка нема тачан увид у стање својих обавеза.

Трошкови изборне кампање

Према одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ, политичка странка за потребе изборне кампање не смије потрошити више од 0,30 односно 0,20 КМ¹¹ по бирачу у сваком изборном кругу, према броју бирача које је објавила Централна изборна комисија БиХ.

Према подацима Централне изборне комисије БиХ, Савез независних социјалдемократа је у сврху изборне кампање могао да потроши 1.176.069,92 КМ.

Савез независних социјалдемократа је у годишњем финансијском извјештају за 2016. годину исказао трошкове изборне кампање у износу од 1.145.451,97 КМ.

5.2. ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Савезу независних социјалдемократа да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- *да финансијска средства осигурана за финансирање политичке странке користи искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом,*
- *да издаје потврде о пријему чланарина,*
- *да не прима донације које су законом забрањене, односно да своје обавезе на вријеме измирује како не би дошла у процес застаре и у ситуацију да се по основу отписа обавеза финансира из забрањених извора,*
- *да води тачне евиденције о својим приходима, расходима, обавезама и*
- *да финансијске извјештаје попуњава у складу са одредбама Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.*

⁹ Рачун бр.16-300-000002 „Plusmedia“ Бања Лука од 31.08.2016. године

¹⁰ Рачун бр. 16-300-000003 „Plusmedia“ Бања Лука од 31.08.2016. године

¹¹ Члан 15.10 став 2. Изборног закона БиХ прописује да се максимално дозвољени износ за финансирање изборне кампање израчунава тако што се број гласача у свим изборним јединицама у којима политички субјект има кандидатску листу или кандидата помножи са: 30 фенинга за начелника општине односно градоначелника и за чланове скупштине општине, чланове Народне скупштине РС и Представничког дома Парламента Федерације БиХ, чланове Парламентарне скупштине БиХ, члана Предсједништва БиХ, и предсједника и потпредсједнике РС, односно 20 фенинга за изборе за чланове кантоналних скупштина.

Такође, препоручујемо:

- *да уреди и води своје благајничко пословање, у складу са начелима и принципима благајничког пословања.*

КОМЕНТАР:

У остављеном року, Савез независних социјалдемократа доставио је примједбе на налазе ревизије и мишљење ревизора дато у Прелиминарном извјештају о ревизији годишњег финансијског извјештаја за 2016. годину и постизборног финансијског извјештаја - Локални избори 2016. године. Савез независних социјалдемократа је доставио кориговане обрасце 3 (извори финансирања), 3-е (неновчане донације и рачуни које политичка странка није имала обавезу платити), 4 (расходи политичке странке) и 4.1 (режијско-административни и остали трошкови) годишњег финансијског извјештаја, чиме је дјелимично отколонила утврђене недостатке у попуњавању финансијског извјештаја.

Служба за ревизију је уважила аргументоване примједбе странке, па је у складу са истима кориговала налазе ревизије из Прелиминарног извјештаја о ревизији.

Захваљујемо се запосленој особи у рачуноводству странке на доброј и коректној сарадњи током обављања ревизије финансијског извјештаја.

Шеф Одсјека за ревизијске послове

Сања Тошовић

Ревизор

Невенко Андан

Ревизор

Велиборка Кењић

Шеф Службе за ревизију

Мр сц. Хасида Гушић